

Seat No. : _____

OI-104

October-2025

B.A., Sem.-V

CC-301 : Psychology

(Research Methods in Psychology-I)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. સંશોધન એટલે શું ? સંશોધન પ્રક્રિયા વિશે સમજ મેળવવાનું મહત્ત્વ સમજાવો. 14
અથવા
1. સંશોધનનો અર્થ સમજાવી તેના કાર્યો વર્ણવો. 14
2. સંશોધનક્ષમ સમસ્યાના લક્ષણો વર્ણવો. 14
અથવા
2. સિદ્ધાંત કલ્પનાનો અર્થ આપી તેના પ્રકારો વર્ણવો. 14
3. બિન-સંભાવના નિદર્શન પ્રયુક્તિ સમજાવી, આકસ્મિક નિદર્શની સમજૂતી આપો. 14
અથવા
3. સંભાવના નિદર્શન એટલે શું ? સ્તરીકૃત યદ્યદ્દ નિદર્શની સમજૂતી આપો. 14
4. પ્રયોગ એટલે શું ? પ્રયોગના લક્ષણો વર્ણવો. 14
અથવા
4. પરિવર્ત્યોના પ્રકારોની સદષ્ટાંત સમજૂતી આપો. 14
5. ટૂંકા પ્રશ્નો : (કોઈપણ સાતના જવાબ આપો) 14
(1) _____ એ સંશોધનનો એક પ્રકાર છે.
(a) અનુભવલક્ષી (b) નિદર્શલક્ષી
(2) સિદ્ધાંતોની સ્થાપના કરવાના હેતુથી કરેલ સંશોધન _____ પ્રકારનું કહેવાય છે.
(a) સૈદ્ધાંતિક (b) વ્યાવસાયિક

- (3) સંશોધન વડે _____ ની ચકાસણી થઈ શકે છે.
 (a) વિરોધી હકીકતો (b) કાલ્પનિક બાબતો
- (4) _____ સંશોધન સમસ્યાનું એક લક્ષણ છે.
 (a) સંકલ્પનાઓની સ્પષ્ટ વ્યાખ્યા (b) અસ્પષ્ટ સંકલ્પના
- (5) સિદ્ધાંત કલ્પના એટલે _____.
 (a) ધારણાત્મક વિધાન (b) સત્ય વિધાન
- (6) _____ સિદ્ધાંત કલ્પનાનો એક પ્રકાર છે.
 (a) શૂન્ય (b) કાર્ય
- (7) સમષ્ટિની વ્યાખ્યા કોણે આપી ?
 (a) ફીમેન (b) ઓલપોર્ટ
- (8) _____ નિદર્શનમાં આકસ્મિક મળતા એકમોનો સમાવેશ થાય છે.
 (a) આકસ્મિક (b) નિયત હિસ્સા
- (9) હેતુને ધ્યાનમાં રાખીને અમુક જૂથની પસંદગી કરવામાં આવે તેને _____ નિદર્શ કહેવામાં આવે છે.
 (a) સહેતુક (b) સ્તરીકૃત
- (10) પરિવર્તન કે જેની અસરનો અભ્યાસ કરવાનો હોય તેને _____ પરિવર્ત્ય કહેવાય.
 (a) આધારિત (b) સ્વતંત્ર
- (11) સ્વતંત્ર સિવાયના અન્ય પરિવર્ત્યની આધારિત પરિવર્ત્ય પર અસર થાય તેને _____ કહેવાય.
 (a) પ્રાયોગિક ભૂલ (b) નિયત ભૂલ
- (12) _____ ના મતે પ્રયોગ એટલે બે પરિવર્ત્યો વચ્ચેના સંબંધનું નિરીક્ષણ.
 (a) એન્ડરસન (b) મોર્ગન

Seat No. : _____

OI-104

October-2025

B.A., Sem.-V

CC-301 : Psychology

(Research Methods in Psychology-I)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. What is research ? Explain the importance of gaining understanding regarding research process. 14

OR

1. Explain the meaning of research and describe its functions. 14

2. Describe the characteristics of a researchable problem. 14

OR

2. Define the hypothesis and describe its types. 14

3. Explain non-probability sampling technique, explain the accidentally sampling method. 14

OR

3. What is Probability sampling ? Explain the stratified random sampling method. 14

4. What is an experiment ? Describe the characteristics of the experiment. 14

OR

4. Explain the types of variables with illustrations. 14

5. Short Questions : (Answer any seven) 14

(1) _____ is a type of research.

(a) Empirical

(b) Sample oriented

(2) Research done for the purpose of establishing theories is called _____ type.

(a) Theoretical

(b) Professional

- (3) Research can verify _____.
- (a) Contradictory facts   (b) Fictional matters
- (4) _____ is a characteristic of a research problem.
- (a) Clear definition of concepts   (b) Vague concept
- (5) Hypothesis means _____.
- (a) Hypothetical statement   (b) True Statement
- (6) _____ hypothesis is a types of hypothesis.
- (a) Null   (b) Function
- (7) Who gave the definition of population ?
- (a) Freeman   (b) Allport
- (8) _____ sampling consists of units found accidentally.
- (a) Accidentally   (b) Quota
- (9) Selection of some group keeping in mind the purpose is called _____ sampling.
- (a) Purposive   (b) Stratified
- (10) A change whose effect is to be studied is called a _____ variable.
- (a) Dependent   (b) Independent
- (11) On dependent variable other than independent variable, the effect is called _____.
- (a) Experimental error   (b) Standard error
- (12) According to _____ an experiment is the observation of the relationship between Two variables.
- (a) Anderson   (b) Morgan
-